

спаде» щоразу звертався за порадою щодо ведення політичних чи військових справ, передбачення стихійних лих або голоду у селищі.

Отже, підсумовуючи на вищесказане, можемо виокремити основні елементи національної ідентичності тибетського народу проілюстровані у літературних творах Алая, а саме: намагання зберегти територіальну цілісність своєї держави, високе почуття патріотизму, жертовність і самовідданість батьківщині, тяжіння до колективізму та шанування власного традиційно-побутового устрою, важливість рідної мови, вагомий статус буддизму у суспільно-політичному житті.

Література:

1. Алай Коли курява спаде: роман. Харків: Фоліо, 2016. 443 с.
2. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегія національної безпеки України в аксіологічному вимірі: від «суспільства ризику» до громадянського суспільства. *Стратегічна панорама*. Київ: Нац. інст. стратег. досл., 2005. № 2. С.13–27.
3. Ліпкан А. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навч. посіб. Київ: КНТ, 2006. 280 с.

УДК 821.581

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-283-1-70>

Цао Цзін

ORCID: 0000-0001-6762-5679

аспірант

Науковий керівник: *Ісаєва Н. С.*

ORCID: 0000-0002-8458-4650

доктор філологічних наук, доцент

Навчально-науковий інститут філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ПОЄДНАННЯ ПРАВДИ Й ВИГАДКИ ЯК СКЛАДОВА ТВОРЧОГО МЕТОДУ КИТАЙСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА-РЕАЛІСТА ЛУ ЯО

Ключові слова: китайська література, поєднання правди й вигадки, художній образ, голос автора.

Лу Яо (路遥, справжнє ім'я Ван Вейго 王卫国, 1949–1992) – яскравий представник плеяди китайських письменників, творчість яких розвивалася в руслі «літератури реформ». Його основні твори – оповідання «Трагічна сцена» («惊心动魄的一幕», 1980), повісті «Доля» («人生», 1982) і «Тяжкі часи» («在困难的日子里», 1982), роман «Звичайний світ» («平凡的世界», 1986–1989) та ін. присвячені опису життя сільських жителів гірського району Шеньсі. В основі усіх творів Лу Яо лежать складні психологічні та соціальні конфлікти, розв'язання яких намагаються знайти герої. У межах такої творчої концепції Лу Яо завжди вдало поєднує реальні історії з вигадкою, аби чіткіше окреслити власний художній задум.

Метою запропонованої доповіді є виявлення особливостей моделі взаємин між вигаданими образами та природою авторських вражень у романі «Звичайний світ» та у повісті «Доля». Актуальність дослідження зумовлена вибором теми, мети та методів, які дають можливість доповнити знання про особливості художнього світу сучасних китайських письменників-реалістів.

Успіх літературного твору значною мірою зумовлюється майстерністю автора у створенні яскравих персонажів. Останні вимагають особливої уваги до відображення психологічних станів та душевних переживань, завдяки чому читач спроможний відчувати душевний стан самого автора.

У доповіді застосовані такі методи дослідження: 1) дефінітивний – задля визначення поняття «художня вигадка» та «художній образ»; 2) компаративний – задля виокремлення різних прийомів авторського моделювання художнього світу; 3) метод психоаналізу – задля визначення особливостей відтворення авторського задуму через духовне зростання персонажів та психологічні зміни в їхній свідомості.

Наше дослідження дало підстави стверджувати, що у романі «Звичайний світ» та у повісті «Доля» поєднання елементів вигаданого та реального спрямоване на виконання автором наступних художніх завдань:

1. Втілення життєвого досвіду Лу Яо. У процесі морально-психологічного зростання головного героя на тлі розвитку життєвих перипетій другорядних персонажів (чи то у буремний підлітковий період, чи в період виваженої зрілості) є відображенням життєвого досвіду письменника. Вигадані типові персонажі розповідають історії з реального життя, де поєднують взаємопороджуючі правду й вигадку. Думки автора ховаються в наративних прийомах та знаходять глибокий відгук у читачів.

2. Відстоювання думки щодо здатності освіти (набутих знань) змінити долю людини. Китайські дослідники характеризують Лу Яо, як наполегливу, чесну, практичну людину з чіткими ідеалами та активною життєвою позицією. В образах своїх персонажів він прагне втілити

власну наполегливість та прагнення інтелектуального самовдосконалення задля позитивних змін у власному житті. До прикладу, досвід вчителя Гао Цзяліна з повісті «Доля», котрий наполегливо продовжує здобувати знання, чи то старшокласник Сунь Шаопін з роману «Звичайний світ», котрий перебуває у скруті, голодує, але не втрачає спраги до навчання, проявляючи силу, сміливість, наполегливість, або ж Сунь Шаоань із цього ж твору, який вирішив не продовжувати навчання у старшій школі, однак складає вступні іспити аби довести свої здібності, свою першість серед однолітків, наважитись стали лідером у класі. Все це відображає характер і вдачу самого Лу Яо.

3. Втілення ідеї неодномірності людської особистості у різних письменницьких підходах. Побіжний погляд на персонажів Лу Яо – головного героя повісті «Доля» Гао Цзяліна та героїв роману «Звичайний світ» Сунь Шаоаня та Сунь Шаопіна – формує враження про їхню простоту й однозначність. Здається, зокрема, що позиції Гао Цзяліна як пересічного селянина і новоявленого інтелектуала чітко розмежовані. Але при доскіпливому читанні можна пересвідчитись у майстерності й зрілості авторського методу – його персонажі є відображенням сублимації художнього мислення та творчих імпульсів Лу Яо у різні періоди життя. Шаоань і Шаопін відтворені більш реалістично і яскраво, вони наділені вражаючими чеснотами, водночас не позбавлені й недоліків, утім такими, які «вбачає» й приймає читач. Натомість образ Гао Цзяліна трактується більш однозначно – у чорно-білій палітрі. Таким чином, Лу Яо ретельно добирає й вдосконалює методи творення персонажів у різні періоди творчості.

Література:

1. Безруков А. Н. Введение в литературоведение (теория литературы), Бирск, 2009, 180 с.
2. Литературный энциклопедический словарь [Електронне джерело] / Под ред. В.М. Кожевникова, П. А. Николаева. 1987. – Адреса доступу: <http://niv.ru/doc/encyclopedia/literature/index.htm>
3. Тмарченко Н. Д. Теория литературы: В 2-х томах, Т. 1, М.: Academia, 2003, 492 с.
4. Уэллек Р. и Уоррен О. Теория литературы, М.: Прогресс, 1978, 318 с.
5. Фарино Ежи. Введение в литературоведение. СПб: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2004, 639 с.
6. Цао Цзін. Типовий художній образ «юнака, котрий перебуває в пошуку» у повісті Лу Яо «Доля». Мова і культура. Вип. 22, Т. IV(199). К: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020, С. 108–116.
7. 王西平、李星、李国平. 路遥评传·太白文艺出版社, 1997.

8. 程光炜、杨庆祥. 重读路遥, 北京大学出版社, 2013, 287页.
9. 廖晓军. 路遥小说的艺术世界, 三秦出版社, 2006, 204页.
10. 石天强. 断裂地带的精神流亡, 北京: 北京大学出版社, 2009, 196页.
11. 路遥. 人生, 北京: 十月文艺出版社, 2009, 184页.
12. 路遥. 平凡的世界, 北京: 十月文艺出版社, 2013-5, 1240页.
13. 文学理论教程/童庆炳主编修订2版, 北京: 高等教育出版社, 2005, 389页.
14. 路遥研究资料 / 雷达主编·李文琴编选·济南: 山东文艺出版社, 2006, 582页.
15. 厚夫. 路遥传·北京: 人民文学出版社, 2014, 379页.